

CYKL | Młodzi w obiektywie**GRUPA WIEKOWA |** Klasy 4 – 6 szkoły podstawowej

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Alicja Moderau

FILM | „Szkola magicznych zwierząt 3”, reż. reż. S. Unterwaldt

Szkola magicznych zwierząt 3 to kolejna część historii o niezwykłych przygodach społeczności szkoły Winterstein. Uczniowie zmagają się z tematem wycinki lasu, ale także z dylematami lojalności, zaufania, przyjaźni i zakochania. Wszystko to oczywiście okraszone jest odrobiną fantastyki, dobrze znanej tym, którzy mieli okazję towarzyszyć bohaterom w poprzednich częściach serii. Całość osadzona jest w bliskich młodym ludziom realiach wirtualnej rzeczywistości: poruszane są tematy dotyczące funkcjonowania w social mediach, publikowania treści, zdobywania polubień i popularności.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Social media. Jak wspierać dzieci i młodzież w mądrym korzystaniu z Internetu**Indywidualizm vs kolektywizm. O wartościach lojalności, dobru wspólnym i zaufaniu****Odpowiedzialność za środowisko. Kryzys klimatyczny – jak omawiać z uczniami.****Social media. Jak wspierać dzieci i młodzież w mądrym korzystaniu z Internetu**

Według badania Mediapanel w ostatnim kwartale 2024 r. w grupie wiekowej 7-14 aż 85% dzieci korzysta aktywnie z Internetu. W raporcie znajdujemy dane, które wstrząsnęły opinią publiczną, stając się żywym dowodem, że młodzi ludzie są biegli w korzystaniu z kanałów społecznościowych, ale również w wyszukiwaniu treści dedykowanych dla dorosłych. Wydaje się, że przy takiej skali zjawiska działania polegające na zakazach czy kontroli nie przyniosą oczekiwanych rezultatów. Znaczną rolę w bezpiecznym korzystaniu z Internetu odgrywać więc może świadomość i otwartość w rozmowach z dziećmi, jak używać narzędzi powszechnie im dostępnych w postaci smartfonów, tabletów czy laptopów. Pierwszym pytaniem, jakie mogą zadać sobie pedagodzy powinno być: na jakie potrzeby odpowiada ich uczniom przebywanie w przestrzeni online. Na pewno znaczna część dzieci znajduje w Internecie źródło łatwej,

„samodostarczającej” się rozrywki. Kolejne okna otwierają się niemal bez udziału użytkownika, a jeden filmik przekierowuje do kolejnego. Przyzwyczajeni do dużej ilości bodźców młodzi ludzie tracą zainteresowanie analogowymi formami rozrywki, która jest bardziej monotonna i wymagająca większego wysiłku.

Kolejna potrzeba jest nierozzerwalnie powiązana z okresem rozwojowym wczesnej nastoletniości: podążanie za grupą rówieśniczą, chęć bycia lubianym i popularnym. Zdobywanie uznania na kanałach społecznościowych stało się na tyle modne, że jednym z najbardziej pożądaných zawodów wśród młodych ludzi jest influencer. Relacje w świecie realnym są trudniejsze, wymagają innego zaangażowania i obarczone są ryzykiem porażki. W filmie zobrazowano, jakie zagrożenia niesie ze sobą „zatopienie” się w świecie social mediów, ale i jak można mądrze korzystać z ich pola oddziaływania. Helene desperacko potrzebuje popularności, nie tylko by zyskać uznanie grupy rówieśniczej, ale by utrzymać status materialny rodziny. Korzystając ze wsparcia „menagera” decyduje się na złamanie wielu zasad, by uzyskać odpowiednią liczbę wyświetleń i szokujący materiał.

Jest jednak i druga strona medalu: bohaterowie jednocząc się w działaniach na rzecz lasu, pozyskują wsparcie społeczności, docierając do niej właśnie za pomocą social mediów. Omawiając to z dziećmi, warto podkreślać, że nie sam Internet stanowi Źródło niebezpieczeństw, ale raczej to, w jaki sposób korzystamy z jego mocy oddziaływania. Z alternatywą dla poszukiwania rozrywki w online’owej rzeczywistości przychodzą kolejni bohaterowie Magicznej Szkoły. Ich zaangażowanie w analogowe pasje (jak komponowanie u Idy, czy sztuka walki u Silasa) obrazuje, jak porywające może być znalezienie i rozwijanie własnego obszaru zainteresowań. Dla młodych ludzi okres nastoletniości wiąże się też z pierwszymi przejawami buntu. Jest on naturalny i potrzebny dla zdrowego osiągnięcia dojrzałości. W filmie ten sprzeciw kierowany jest ku niszczeniu natury, co nie tylko pozwala na dbałość o wartości ekologiczne, ale daje poczucie jedności, ważności i sprawczości. Rozwijające się przy tym relacje, moc grupy i przyjaźni są dodatkowym „skutkiem ubocznym” ukierunkowania buntu w stronę realnych, prospołecznych działań. Omawiając działania filmowych bohaterów, możemy inspirować młodych ludzi do ukierunkowywania ich potrzeb na świat realnych relacji, dając im atrakcyjną alternatywę wobec social mediów.

Pytania:

Po czym można odróżnić „dobrą” popularność w sieci od tej zagrażającej?

Czy jest jakaś odpowiedzialność, która spoczywa na popularnych influencerach?

Czym kierować się, wrzucając treści do social mediów? Czym kierowała się Helene, a czym Ida i przyjaciele? Jakie przynosiło to skutki?

Czy Helene mogła zaufać swojemu menagerowi? Jak można poznać, że ktoś chce nam pomóc, a nie czerpać z nas korzyści w Internecie?

Indywidualizm vs kolektywizm. O wartościach lojalności, dobru wspólnym i zaufaniu

Przyjaciele przygotowują się do święta lasu, w czasie którego chcą zaprezentować autorską piosenkę o wartości dbania o naturę w przestrzeni miejskiej. Las staje się symbolem nie tylko przyrody, zagrożonej działaniami człowieka, ale także pewnym dobrem wspólnym, za które wszyscy są odpowiedzialni. Jest to temat wart omówienia z młodymi widzami: w jaki sposób możemy dbać o przestrzeń publiczną, co jest naszą współdzieloną odpowiedzialnością. Poruszając te wątki, dajemy szansę na rozwój myślenia moralnego, dojrzewania od egocentryzmu typowego dla okresu dziecięcego, do poczucia wspólnoty i zaangażowania na jej rzecz. W filmie przedstawiono kilka konfliktów wartości, które mogą dać przyczynek do ciekawych rozważań z uczniami. Ida, porzucająca ideę walki o las dla wsparcia koleżanki w trudnym położeniu, staje przed dylematem lojalności. Stawia to przed dziećmi pytanie, czym kierować się w przypadku, gdy na szali znajdują się nasze osobiste wartości. Okres wczesnonastoletni to pierwsze próby poszukiwania odpowiedzi, jakie przekonania o świecie, innych i sobie samym chcemy zachować, a jakie odrzucić. Młodzi ludzie, tak jak bohaterowie „Magicznej Szkoły”, mogą czuć się w potrzasku pomiędzy chęcią zaimponowania grupie rówieśniczej czy swojej sympatii, a chęcią zachowania w zgodzie z własnym moralnym kompasem. Temat dotyczący wyłudzenia pieniędzy od młodszych kolegów,

kradzieży, łamania reguł przybliżony na ekranie, daje szansę na zastanowienie, w jaki sposób ja sam odnalazłbym/odnalazłabym się w takiej sytuacji. Łatwiej o takie przemyślenia, jeśli rozmawia się o fikcyjnych bohaterach filmowych; omawianie ich dylematów jest bezpieczniejsze niż zwierzanie się na forum grupy z własnych konfliktów wewnętrznych.

Pytania:

Jak można rozumieć dylemat, przed którym stanęła Ida? Jaki konflikt wartości przeżywała bohaterka? Dlaczego Silas zdecydował się na przemocowe zachowanie wobec młodszych uczniów? Czy mógł zachować się w inny sposób?

Co radziłbyś Helenie, kiedy dowiedziała się o planach rodziców? Jakie zachowania mogą wesprzeć człowieka, kiedy wydaje mu się, że stoi samotnie przed dylematem bez dobrego rozwiązania?

Odpowiedzialność za środowisko. Kryzys klimatyczny – jak omawiać z uczniami.

Temat kryzysu klimatycznego jest szeroko omawiany w mediach i z pewnością młodzi widzowie mają własne przemyślenia wokół niego. Wartością takiej rozmowy jest nie tylko kształtowanie postaw proekologicznych, ale również normalizowanie uczuć, jakie rodzą się w obliczu mierzenia się z informacjami o nieuchronnych zmianach klimatu. Dzieci i młodzież przeżywają niejednokrotnie skrajne emocje w tym kontekście: od obojętności, zaprzeczania, przez złość na starsze pokolenia, smutek czy lęk przed niewiadomą przyszłością. Bohaterowie jednoczą się w walce o las i dają im to siłę, poczucie sprawczości i kontroli. Są to te obszary, które potrzebują być zaopiekowane w sytuacji, gdy pojawia się poczucie bezradności i braku wpływu. Rozmawiając o tym, jakie działania młodzi widzowie mogą podejmować lokalnie, budując ich świadomość, dajemy im narzędzia do radzenia sobie z lękiem i korzystamy z energii płynącej ze złości. Sfrustrowana potrzeba wpływu może stawać się przyczyną apatii i depresji. Pokazując, że nawet drobne gesty mogą przynieść wielkie zmiany, odpowiadamy na tą potrzebę. Ponadto, w tym okresie rozwoju, młodzi widzowie szczególnie potrzebują nabywać pewności, że ich głos jest słyszany, a zdanie brane pod uwagę. Prowadząc z nimi dyskusję o zmianach klimatycznych warto zostawić przestrzeń na osobiste opinie, choćby skrajne, umożliwiając jednocześnie poszukiwanie rzetelnej wiedzy ze sprawdzonych źródeł.

Pytania:

Jakie informacje i jak często docierają do Was w kontekście kryzysu klimatycznego? Jak się czujecie, gdy o tym słyszycie, czytacie? Jak można radzić sobie z tymi uczuciami?

Dlaczego temat ratowania lasu był tak ważny dla uczniów Magicznej Szkoły? Jak czuła się klasa, kiedy działała razem na rzecz łączącej ich idei?

Jakie macie opinie na temat działań ekologicznych? Które z nich uważacie za skuteczne, potrzebne, a które nie? Co może zrobić przeciętny uczeń, nastolatek w sprawie kryzysu klimatycznego?